

Andrzej Szpunar

Tarnowiec, gm. Tarnów, woj.
tarnowskie

Informator Archeologiczny : badania 17, 136-137

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

o rezultatem pozytywnym dwa sondaż w części wschodniej stanowiska, łącznie urządzono powierzchnię ok. 1500 m².

Ujawniono 50 obiektów archeologicznych, które wstępnie można określić jako ziemianki /5/, paleniska /49/, bliżej nieokreślone jamy /26/. Materiał rucnomy reprezentowany jest przez liczne fragmenty naczyń, bryłki polewy i żużlu oraz kości zwierzęce. Pozostałe zabytki to 10 przęślinów, 2 fragmenty ciężarków tkackich, 2 motyki z prochu, 3 fragmenty przedmiotów kościanych, siekierka żelazna, fragment noża żelaznego, rozciuracz, 2 paciorki burztynowe i 2 paciorki gliniane.

W wyniku wykopalisk ustalono zasięg osady od strony wschodniej.

Przewidują się kontynuację badań.

SULEJÓW-PODKLASZTORZE
woj. piotrkowska

patrz wczesne średniowiecze

SZAMOTŁY
woj. poznańskie
Zamek Górków

patrz późne średniowiecze

SZYMISZÓW, gm. Strzelce Opolskie
woj. opolskie
Stanowisko A

Muzeum Śląska Opolskiego
w Opolu

Badanie prowadziły: mgr Ewa Matuszczuk i Elwira Holo.
Finansowało Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu. Pierwszy sezon badań. Oczekawanie ciepłowni z okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko położona jest po prawej stronie drogi gruntowej prowadzącej ze wsi Szymiszów do Strzelca Opolskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie małego lasu, w którym już w XII w. stwierdzono występowanie kurhanów. Badania miały na celu rozpoznanie funkcji i chronologii stanowiska, a także jego związku ze znajdującymi się w lesie kurhanami.

Przebadano obszar o łącznej powierzchni 1,5 ara. Odkryto i wyeksplorowano całkowicie 2 obiekty: małe palenisko i niewielki obiekt o nieokreślonej funkcji oraz część dużego obiektu, którego granic nie udało się uchwycić w ramach objętego badaniami obszaru.

W północnej partii przebadanej części obiektu, na głębokości 25-50 cm, wydzielono 5 skupisk przepalonych kości ludzkich z dużą ilością fragmentów ceramiki. W jednym z nich znaleziono żelazną, dwudzielną sprzączkę za skuwką. Przepalone kości i fragmenty ceramiki występowały w całym wypełnisku obiektu. Wielkość uchwyczonej części obiektu /ok. 17 x 10 m/, jak i materiał zabytkowy sugerują, że jest to podstawa zniszczonego osł kurhanu, której stratygrafia dodatkowo została zakłócona wkopami nowożytnymi.

Materiał ceramiczny i odkryta w jednym ze skupisk kości sprzączka pozwalają wstępnie datować stanowisko na późny okres wpływów rzymskich.

Badanie będą kontynuowane.

TARNOWIEC, gm. Tarnów
woj. tarnowskie

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
w Tarnowie.

Badania prowadził mgr Andrzej Szpuner. Finansował WKZ w Tarnowie. Trzeci sezon badań. Osada wielokulturowa - okres wpływów rzymskich, wczesne okresu epoki brązu, wczesne średniowiecze.

Przebadano obszar 100 m².

Odkryto jeden obiekt /obiekt 4/83/, są to ślady domostwa na planie prostokąta i wymia-

rach 2,2 x 4,2 m, sięgające do głębokości około 70 cm. Wypoiniako obiektu stanowi próchnica zmieszana ze spalenizną, przepalonymi kamieniami i okruchami polepy. Licznie wystąpiła ceramika. W narożach wykryto trzy słupy. Materiał pozwala datować obiekt na późny okres wpływów rzymskich. Badania będą kontynuowane.

ULDZ

woj. krosznieckie
Stanowisko 3

patrz wczesne średniowiecze

WILKOWICE, gm. Bartkowiec
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

patrz okres halsztacki

WYGODA, gm. Białogard
woj. kozłowski
Stanowisko 6

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Henryk Machajewski. Finansował UJ i UAM. Czwarty i ostatni sezon badań. Stanowisko wielokulturowe: osada ludności kultury pomorskiej, osady ludności kultury oksywskiej i wielbarskiej, cmentarzysko ludności kultury oksywskiej i wielbarskiej, osada ludności kultury okresu wczesnego średniowiecza.

Badania terenowe skoncentrowano w północnej i północno-zachodniej części stanowiska. Celem było rozpoznanie, czy w tej części zlokalizowana są ewentualnie dalsze groby względnie osada ludności użytkującej dotychczas rozpoznaną cmentarzysko.

Badania prowadzono metodą rowów sondazowych o szerokości nie mniejszej niż 2,5 m.

Na zbadanym obszarze 450 m² stwierdzono 55 obiektów będących pozostałościami osad ludności kultury oksywskiej i wielbarskiej /53 obiekty/ i ludności kultury okresu wczesnego średniowiecza /2 obiekty/:

a/ Osada ludności kultury oksywskiej i wielbarskiej - obiekty usytuowane są w odległości 30-60 m od cmentarzyska. Osada zajmuje prawdopodobnie obszar około 3 ha i zlokalizowana jest w kierunku na północny-zachód od cmentarzyska. Rozpoznana część jest zapewne jej południowo-wschodnią krawędzią. Wśród obiektów stwierdzono: 3 półziemianki o powierzchni do 14 m², 7 palenisk z jednowarstwowym układem kamieni, 6 jam i 35 jamy podłupowe. Na podstawie cech stylistycznych naczyń ceramicznych /naczynia grupy Ia, II, V wg R. Schindlera/ zbadaną część osady chronologicznie określić należy na I - II w.n.e. /faza B1 - B2a/.

b/ Osada ludności kultury okresu wczesnego średniowiecza - obiekty tej osady zlokalizowane są w północnej części badanego obszaru. Zarejestrowano półziemiankę o powierzchni około 9 m² i palenisko z jednowarstwowym układem kamieni. Chronologia osady: VIII - IX w.n.e.

Prace terenowe zrealizowane w tym roku zakończyły czteroletni cykl badań archeologicznych na tym stanowisku.

Konkludując: na zbadanym obszarze 3120 m² stwierdzono 317 obiektów czterech kultur:

1. kultura pomorska - osada; 5 jam /badania w 1981 r./,
2. kultura oksywska i wielbarska - osada A; 87 obiektów /badania w 1981 - 1982 r./,
3. kultura oksywska i wielbarska - osada B; 53 obiekty /badania w 1983 r./,
4. kultura oksywska i wielbarska - cmentarzysko; 152 groby w tym jeden szkieletowy /badania w 1978, 1981 - 1982 r./,
5. kultura okresu wczesnego średniowiecza /VIII - IX w.n.e./ - osada; 2 obiekty /badania 1983/

Z uzyskanych informacji uwagę zwracają dane dotyczące osadnictwa ludności w okresie rozwoju kultury oksywskiej i wielbarskiej. Wydaje się, że cmentarzysko zostało zbadane całkowicie. Stwierdzono tam 152 groby datowane od podfazy A2b młodszego okresu przedrzymskiego do podfazy B2b